

Syn pani x został poszkodowanym w wypadku samochodowym, w związku z którym otrzymał z zakładu ubezpieczeń zadośćuczynienie w wysokości 7.000 zł, pomniejszone o 25% z uwagi na fakt, że w chwili wypadku nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa.

Czy zakład ubezpieczeń miał prawo do obniżenia zadośćuczynienia z tego tytułu?

Art. 362 Kodeksu postępowania cywilnego stanowi, że jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

Prof. Edward Gniewek w Komentarzu do Kodeksu cywilnego wskazuje, że zmniejszenie należnego świadczenia nastąpić powinno stosownie do okoliczności, w szczególności z uwzględnieniem stopnia winy obu stron. Nie istnieją w tej kwestii żadne sztywne kryteria, sąd rozstrzygający sprawę musi ustalić stopień owego przyczynienia się poszkodowanego, przy czym pomocną wskazówką może tu być ocena samej przyczyny wyrządzającej szkodę i zachowanie się poszkodowanego.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 marca 2018 r. (sygn. akt IV CSK 114/17) stwierdził, iż "należy przyjąć, że skoro powód mógł i powinien był przewidywać możliwe następstwa ewentualnego wypadku i konsekwencji swojego zachowania polegającego na niezapięciu pasów bezpieczeństwa, można mu przypisać rażące niedbalstwo. Opinie biegłych przedstawione w postępowaniu przed sądami pierwszej i drugiej instancji uzasadniają w związku z tym dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę, że powód przyczynił się do wyrządzenia mu szkody".

Mając na względzie powyższe uznać należy, że zakład ubezpieczeń miał podstawy aby zmniejszyć należne zadośćuczynienie z uwagi na fakt, że syn pani x w chwili zdarzenia nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa. Otwarte zostaje natomiast pytanie czy przyjęty stopień przyczynienia (25%) jest adekwatny do stanu faktycznego sprawy. Jeśli syn pani x uważał będzie, że stopień ten został przesadnie zawyżony, pozostanie mu skierowanie sprawy na drogę sądową, gdzie istotne znaczenie będą miały z pewnością opinie biegłych.